

Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem Sancti Thomæ Tomvs ...

Complectens Quæstiones à XXVII. vsque ad LXIV. & à Quæstione CVI.
vsque ad CXIV.

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1620

Dæmones torqueri solum apprehensione apparentis mali, nonnulli
autumant. cap. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81000)

Dæmones torqueri solum apprehensione apparentis mali, nonnulli autumant.

caripotest; quid mali dæmon ab igne re ipsa pati queat: forma autem sola cogitatione apprehensa non minus potest animam tristitia afficere, quam vera.

Hæc sententia à Theologis iure optimo rejicitur. Nam quamuis negare non possumus, formam sola cogitatione & imaginatione apprehensam non minus animum torquere, quam si vera esset: nihilominus duabus de causis in dæmonibus, id concedi non debet. Prior est, quia intellectus Angeli non potest ita deludi, ut possit apprehendere tanquam malum, aliquid, quod reuera non est: præsertim quod ita vehementer cruciet ipsum, sicut homines imaginatione quotidie decipiuntur. Nam quamuis intellectus Angeli apprehendere possit, ut possibile sit, quod impossibile est, & ita ei placeat: qua ratione diximus disp. 234 cap. 2. potuisse peccare appetitu æqualitatis Dei, & quamuis Angelus deludi possit ex prauo affectu, apprehensione mali, aut boni futuri, ut præ ed. di. pur. cap. 3. diximus: tamen ut crucietur tristitia: præsertim tam vehementer, apprehendere debet malum præsens non quomodocunque, sed cum aliqua opinione: hoc enim requiritur, ut afferat dolorem aut tristitiam sicut ad rationem etiam timoris: quare exultare debet, illud sibi aliqua ratione malum esse: hoc autem non potest in intellectum Angeli cadere: neque enim in rebus naturalibus decipi potest, nisi apprehendat Deum tanquam minitantem sibi, aliquid malum: quod non tam esset causa tristitiæ, quam timoris. Posterior ratio est: quia secundum hanc sententiam non satis sit Scripturis asserentibus, dæmones à vero igne torqueri. Qua etiam ratione Matthæi 25. dicitur ignis ille paratus diabolo, & Angelis eius, nempe ad cruciandum eos, & anima epulonis Lucæ 16. dicebat, *Quia crucior in hac flamma.* Similiter etiam iuxta hanc sententiam satisfieri non potest testimonijs Patrum, quibus inferius probabitur dæmones verè ab igne torqueri.

Ad testimonium Gregorij allatum pro hac sententia, respondeo, se satis explicuisse in eodem capite. Nam præter verba superius citata, quibus videbatur asserere, dæmones torqueri sola apprehensione apparentis mali, subiungit, *igne visibili ardor ac dolor inuisibilis trahitur, & per ignem corporeum mens incorporea etiam incorporea flamma cruciatur.* Quibus verbis quamuis Gregorius asserat cruciarum dæmonum in apprehensionem, sicut in causam, quæ cum sit spiritualis, dicitur etiam à Greg. ardor inuisibilis, & flamma incorporea: tamen sicut dicit flammam ab igne corporeo derivari, sic etiam docet apprehensionem spirituales ab ipso igne oriri, eamque flammam spirituales appellat id quod multo clarius explicuit deinde his verbis, *Quamuis colligere ex dictis Evangelicis possumus, quia incendium anima non solum videndo, sed etiam experiendo patitur.* Quibus aperte docet, dæmonem non apparenti malo, sed malo quod reuera ipse experitur, cruciari: & ut inferius videbimus, Patres omnes in ipsam ignem & flammam tanquam in veram causam referunt dæmones cruciatum.

Dæmones aliquo tormenti genere cruciari, Catholicis indubitarum est. Quale v. sit hoc genus cruciatus, & doloris, ab S. holicis Doctoribus non parum controuertitur. Verum antequam singulorum sententias referamus, est in primis supponendum tanquam certum id, quod S. Th. in conclusionem art. docet, nempe esse locum infernum, in quo dæmones cruciantur, de quo hic non est ex professo differendum. Disputant autem de illo Alphonsus de Castro contra hereses verbo Inferni, & Sixtus Senensis lib. 5. Biblioth. sanctæ annotatione 141. in hoc autem loco dæmones plerique detinentur, tametsi multi etiam manserint in hoc aëre, vsque ad iudicij.

Deinde præmittendum est, ignem inferni esse corporeum, quæ sententia est communis omnium Scholasticorum in 4. d. 44. Scotus in 4. d. 50. q. 1. a. 1. & quamuis recentiores dicant, errorem esse, oppositum asserere; tamen non videtur id adhuc definitum expresse ab Ecclesia: imo cum Græci in Concilio Florentino assererent, ignem purgatorij non esse verum & corporeum ignem, in sess, ult. in definitione fidei, vbi multa contra ipsos definitur, nihil de igne purgatorij dicitur. Firmum tamen huius sententiæ fundamentum est in Scriptura, in qua sæpius vocatur ignis in quem destinantur damnati. Verba autem Scripturæ in proprium sensum explicanda sunt, quando sine absurdo aliquo id fieri potest. Disputat autem Chrysostomus in caput ult. libri 4. de fide Damasceni, an ignis inferni, & purgatorij sit eiusdem speciei cum nostro: de quo in hoc loco differendum non est. His constitutis in prædicta controuersia prima sententia sit eorum, qui dicunt, dæmones torqueri cogitatione, sine apprehensione non alioquin contrarij, aut disconuenientis, quod re ipsa patiantur, sed apprehensione tantum apparentis mali, sicut homines in somnis ex sola imaginationis cogitatione vehementer tristi solent. Dicunt igitur dæmones quidem ab igne torqueri, non quod reuera ignis ipsis contrarius aut disconueniens sit: sed quod dæmones eum ut sibi disconuenientem apprehendant. Hæc fuit sententia Augustini 9. Metaphysicæ c. ult. vbi docet, animas separatas à corpore cogitare penam, quam in hac vita perpessus sunt, & ea imaginatione vehementer torqueri: consentire etiam videtur Albertus in 4. d. 44. art. 20. ad ult. idque probabile censet Bona. loco inferius allegando. Falso tamen pro hac opinione refertur Agidius: in alia enim ipse aperte fuit, ut inferius videbimus. Probari autem potest ex Greg. in 4. libro dialog. c. 29. vbi de spiritu, qui cruciatur in inferno, inquit, *Ignem namque eo ipso patitur, quod videtur, & quia cremari se aspiciat, crematur.* Omnem igitur tristitiam & passionem ex sola apprehensione apparentis mali esse existimat. Nam si tristatur tantum, quia aspiciat, se cruciari: ergo non quia reuera cruciatur, & aliquid verè ab igne patitur, sed quia ita ignem apprehendit, ac si ab eo cremaretur. Ratione vero confirmari potest: quia hæc via multo facilius est ad explicandum cruciatum dæmonis. Vix enim intelligi, nedum expli-

Augustinus.

Alb.

Bonavent.

3.

Greg.

Matth. 25.

Luc. 16.

Exponitur

locus Greg.

5.